

บทที่ 10
แบบจำลองเศรษฐกิจ
(Economic Model)

วัตถุประสงค์ : เพื่อศึกษาถึงจุดมุ่งหมายในการสร้างแบบจำลองนโยบายเศรษฐกิจว่ามีอยู่ 2 ลักษณะ คือ แบบจำลองเพื่อใช้คาดคะเนผลที่จะเกิดขึ้น (Forecasting Model หรือ Positive Model) และแบบจำลองเพื่อการวางแผน (Planning Model หรือ Normative Model)

บทที่ 10

แบบจำลองเศรษฐกิจ (Economic Model)

แบบจำลองเศรษฐกิจ (Economic Model)

หมายถึง แบบจำลองที่แสดงความสัมพันธ์ซึ่งกันและกันของตัวแปรทางเศรษฐกิจ ภายใต้กรอบแนวคิด ทฤษฎีและข้อสมมติฐานบางประการ โดยแบบจำลองทางเศรษฐกิจส่วนใหญ่จะเป็นแบบจำลองทางคณิตศาสตร์และนำความรู้ทางด้านสถิติเข้ามาเกี่ยวข้องด้วย ที่เราเรียกว่าแบบจำลองทางเศรษฐกิจ

แบบจำลองทางเศรษฐกิจตามความมุ่งหมาย

1. แบบจำลองที่ใช้คาดคะเนผลที่จะเกิดขึ้น (Forecasting Model หรือ Positive Model)

ในการสร้างแบบจำลองเศรษฐกิจขึ้นมาและนำความสัมพันธ์ของลักษณะทางเศรษฐกิจที่มีอยู่มาอธิบายสิ่งที่เกิดขึ้นว่าคืออะไร (What happen ?) โดยการใช้ความสัมพันธ์ที่มีอยู่ไปวิเคราะห์ เช่น ถ้ากำหนดระดับนโยบายให้ จะส่งผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจอย่างไรบ้าง

สามารถแยกพิจารณาได้เป็น

1.1. ระบบเศรษฐกิจแบบปิดและไม่มีรัฐบาลเข้ามาเกี่ยวข้อง

ลักษณะของแบบจำลองทางเศรษฐกิจจะประกอบไปด้วย

$$Y = E$$

$$E = C + I$$

$$C = C_0 + C_y Y$$

$$I = I_0$$

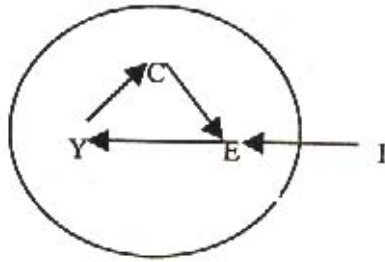
โดย Y = รายได้ประชาชาติ หรือ GNP

E = รายจ่ายรวม

C = การใช้จ่ายเพื่อการบริโภค

I = การลงทุนภาคเอกชน

อธิบายความสัมพันธ์ของแบบจำลอง เศรษฐกิจข้างต้นนี้ด้วยแผนภาพ จะสามารถอธิบายความเป็นเหตุเป็นผลของแบบจำลองได้มากขึ้นดังนี้

จากภาพอธิบายได้ว่าเมื่อตัวแปร I เป็นตัวแปรอิสระ หรือการลงทุนภาคเอกชนเป็นอิสระถูกกำหนดมาจากภายนอกแบบจำลอง มากระทบการใช้จ่ายโดยรวม (E) การใช้จ่ายโดยรวมจะมีผลต่อ รายได้รวม (Y) รายได้รวมจะไปมีผลต่อการใช้จ่ายเพื่อการบริโภค (C) การใช้จ่ายเพื่อการบริโภคจะไปสัมพันธ์กับการใช้จ่ายรวมและการใช้จ่ายรวมจะไปกระทบรายได้รวมจะมีความสัมพันธ์ในลักษณะหมุนเวียนเช่นนี้จนเข้าสู่ดุลยภาพ ซึ่งการที่จะเกิดการหมุนเวียนเช่นนี้ขึ้นอาจจะอธิบายได้ว่าเกิดจากอิทธิพลของตัวทวี (multiplier)

ในการคาดคะเนรายได้รวม การใช้จ่ายเพื่อการบริโภคที่ดุลยภาพว่าควรจะเป็นเท่าไรนั้น จะกระทำได้โดยการทำให้แบบจำลองที่มีลักษณะเป็นสมการโครงสร้าง ให้อยู่ในรูปของสมการลดรูป (reduced form) เสียก่อน โดยใช้วิธีการแทนค่าจะได้

$$Y = \frac{c_0 + I}{1 - c_y}$$

และ

$$C = \frac{c_0 + c_y I}{1 - c_y}$$

เมื่อทราบระดับการลงทุน I จะทำให้สามารถคำนวณหาระดับการใช้จ่ายเพื่อการบริโภค (C) และระดับรายได้รวม (Y) ได้

สำหรับค่าตัวทวีในกรณีนี้ จะหาได้จากการหาส่วนเปลี่ยนแปลงของตัวแปรตามอันเนื่องมาจากตัวแปรอิสระ ในกรณีแบบจำลองนี้มีตัวแปรตาม 2 ตัว คือ Y กับ C และมีตัวแปรอิสระตัวเดียวคือ I จึงสามารถหาค่าตัวทวีได้ 2 ค่า คือ

$$\text{ตัวทวีของรายได้เนื่องมาจากการลงทุน} \quad \frac{dY}{dI} = \frac{1}{1 - c_y} > 0$$

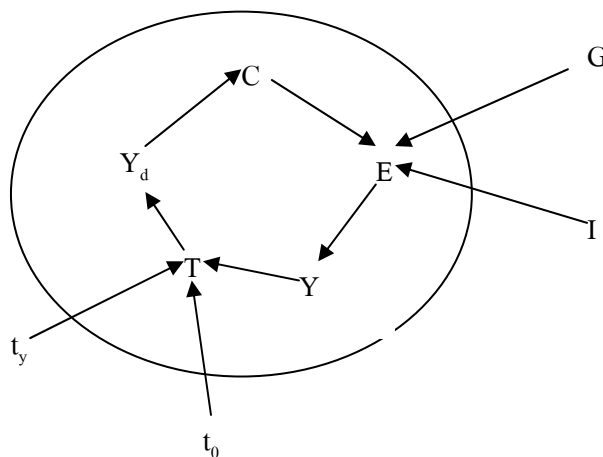
$$\text{ตัวทวีของการใช้จ่ายเพื่อการบริโภคอันเนื่องมาจากการลงทุนคือ} \quad \frac{dC}{dI} = \frac{c_y}{1 - c_y} > 0$$

1.2. ระบบเศรษฐกิจแบบปิดแต่มีภาครัฐบาล

ลักษณะของแบบจำลองทางเศรษฐกิจจะมีความซับซ้อนมากขึ้นโดยลักษณะของแบบจำลองสมการโครงสร้างอาจจะเป็นดังนี้

	Y	$=$	E
	C	$=$	$C + I + G$
	C	$=$	$c_0 + c_y (Y - T)$
	T	$=$	$t_y Y + t_0$
โดย	Y	$=$	รายได้รวมหรือรายได้ประชาชาติ
	C	$=$	การใช้จ่ายเพื่อการบริโภค
	I	$=$	การลงทุนของรัฐบาล
	G	$=$	การใช้จ่ายของรัฐบาล
	T	$=$	ภาษีรวม
	t_y	$=$	อัตราภาษีรายได้ต่อหน่วย
	t_0	$=$	ภาษีขั้นต่ำที่เก็บได้โดยไม่ขึ้นอยู่กับรายได้ กรณี $t_0 > 0$
	t_0	$=$	เงินชดเชยที่รัฐบาลให้กับประชาชนหรือเงินอุดหนุนถ้า $t_0 < 0$
	c_0	$=$	autonomous consumption
	c_y	$=$	marginal propensity to consume

อธิบายความสัมพันธ์ของแบบจำลอง เศรษฐกิจข้างต้นนี้ด้วยแผนภาพจะสามารถอธิบายความเป็นเหตุเป็นผลของแบบจำลองได้มากขึ้นดังนี้

จากภาพอธิบายได้ว่าเมื่อตัวแปร G, I และพารามิเตอร์ t_y และ t_0 เป็นตัวแปรภายนอกที่สามารถเปลี่ยนแปลงค่าได้ เมื่อกำหนดค่า G และ I ให้จะไปกระทบต่ออัตราการใช้จ่ายรวม (E) การใช้จ่ายรวมจะส่งผลต่อรายได้รวม รายได้รวมจะกระทบผ่านตัว T คือ t_y และ t_0 ซึ่งเป็นอัตราภายนอกที่กำหนดให้ เหลือรายได้หลังหักภาษี (Y_d) หรือรายได้สุทธินั่นเอง รายได้สุทธิจะเป็นตัวไปกำหนดการใช้จ่ายเพื่อการบริโภค (C) การใช้จ่ายเพื่อการบริโภคจะไปกระทบต่อการใช้จ่ายรวมและการใช้จ่ายรวมก็จะไปกระทบรายได้รวม รายได้รวมจะไปกระทบภาษีรวม ภาษีรวมจะไปกระทบรายได้สุทธิ รายได้สุทธิจะไปกระทบระดับการบริโภค ระดับการบริโภค จะไปกระทบ... หมุนเวียนเช่นนี้ไปเรื่อย ๆ จนเข้าสู่ดุลยภาพ ที่มีการเปลี่ยนแปลงหลายรอบก็เนื่องมาจากการทำงานของตัวทวินั่นเอง

ตัวอย่าง แบบจำลองเศรษฐกิจมหภาค มีสมการโครงสร้างดังนี้

$$Y = C + I + G \quad (1)$$

$$C = 200 + 0.5(Y - T) \quad (2)$$

$$T = 0.4Y - 50 \quad (3)$$

ถ้าระดับการลงทุนภาคเอกชน $I = 75$ ล้านบาท ระดับการใช้จ่ายของรัฐบาล $G = 960$ ล้านบาท

- (1) ต้องการทราบว่ารายได้รวม (Y) การใช้จ่ายเพื่อการบริโภค (C) และภาษี (T) เป็นเท่าใด
- (2) ให้หาค่าตัวทวิของรายได้รวม การใช้จ่ายเพื่อการบริโภค และภาษีเนื่องมาจาก G
- (3) ถ้ารัฐบาลใช้จ่ายเพิ่มขึ้นจำนวน 140 ล้านบาท จงคาดคะเน รายได้รวม การบริโภคและภาษี จะเปลี่ยนแปลงไปเท่าใด

วิธีทำ (1) ทำการหาค่า Y, C และ T ด้วยการหาสมการลดรูป (reduced form) โดยอาศัย กฎของ แครเมอร์ (Cramer's rule) ก่อนอื่นเขียนชุดสมการข้างต้นใหม่ให้อยู่ในรูปเมตริกซ์ จะได้

จาก (1) $Y - C = I + G \quad (4)$

จาก (2) $-0.5Y + C + 0.5T = 200 \quad (5)$

จาก (3) $-0.4Y + T = -50 \quad (6)$

คือ
$$\begin{pmatrix} 1 & -1 & 0 \\ -0.5 & 1 & 0.5 \\ -0.4 & 0 & 1 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} Y \\ C \\ T \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} I+G \\ 200 \\ -50 \end{pmatrix}$$

ทำการหาค่า Y, C และ T โดยใช้กฎของแครเมอร์

ได้

$$Y = \frac{\begin{vmatrix} I+G & -1 & 0 \\ 200 & 1 & 0.5 \\ -50 & 0 & 1 \end{vmatrix}}{\begin{vmatrix} 1 & -1 & 0 \\ -0.5 & 1 & 0.5 \\ -0.4 & 0 & 1 \end{vmatrix}}$$

$$Y = \frac{(I+G) + (-1)(0.5)(-50) - (1)(-1)(200)}{1 + (-1)(0.5)(-0.4) - ((1)(-1)(-0.5))}$$

$$Y = \frac{I+G + 25 + 200}{1 + 0.2 - 0.5}$$

$$Y = \frac{I+G + 225}{0.7} \quad (7)$$

แทนค่า

$$I = 75 \text{ ล้านบาทและ } G = 960 \text{ ล้านบาท}$$

จะได้

$$Y = 1,800 \text{ ล้านบาท}$$

$$C = \frac{\begin{vmatrix} 1 & I+G & 0 \\ -0.5 & 200 & 0.5 \\ -0.4 & -50 & 1 \end{vmatrix}}{\begin{vmatrix} 1 & -1 & 0 \\ -0.5 & 1 & 0.5 \\ -0.4 & 0 & 1 \end{vmatrix}}$$

$$C = \frac{200 + (I+G)(0.5)(-0.4) - (1)(I+G)(-0.5) - (-50)(0.5)(1)}{1 + (-1)(0.5)(-0.4) - ((1)(-1)(-0.5))}$$

$$C = \frac{225 + (0.3)(I+G)}{0.7}$$

แทนค่า

$$I = 75 \text{ ล้านบาทและ } G = 960 \text{ ล้านบาท}$$

จะได้

$$C = 765 \text{ ล้านบาท}$$

$$T = \frac{\begin{vmatrix} 1 & -1 & I+G \\ -0.5 & 1 & 200 \\ -0.4 & 0 & -50 \end{vmatrix}}{\begin{vmatrix} 1 & -1 & 0 \\ -0.5 & 1 & 0.5 \\ -0.4 & 0 & 1 \end{vmatrix}}$$

$$T = \frac{-50 + (-1)(200)(-0.4) + (-0.4)(I+G) - (-50)(-1)(-0.5)}{1 + (-1)(0.5)(-0.4) - ((1)(-1)(-0.5))}$$

$$T = \frac{55 + (0.4)(I+G)}{0.7}$$

แทนค่า $I = 75$ ล้านบาทและ $G = 960$ ล้านบาท
 จะได้ $T = 670$ ล้านบาท

(2) ต่อไปทำการคำนวณหาค่าตัวทวีต่าง ๆ

ตัวทวีของรายได้เนื่องมาจากการใช้จ่ายของรัฐบาลสามารถหาได้จาก (7)

โดย $\frac{\partial Y}{\partial G} = \frac{1}{0.7}$

ตัวทวีของการใช้จ่ายเพื่อการบริโภคอันเนื่องมาจากการใช้จ่ายของรัฐบาลสามารถหาได้จาก (8)

โดย $\frac{\partial C}{\partial G} = \frac{0.3}{0.7} = \frac{3}{7}$

และตัวทวีของภาษีอันเนื่องมาจากการใช้จ่ายของรัฐบาลสามารถหาได้จาก(9)

โดย $\frac{\partial T}{\partial G} = \frac{0.4}{0.7} = \frac{4}{7}$

(3) เมื่อรัฐบาลใช้จ่ายเพิ่มขึ้นจำนวน 140 ล้านบาท สามารถคาดคะเนรายได้รวม การใช้จ่ายเพื่อการบริโภค และภาษีรวมได้ดังนี้

กรณีรายได้รวมจะหาได้จาก

$$dY = \frac{\partial Y}{\partial G} \times dG$$

แทนค่าจะได้ $dY = \frac{1 \times 140}{0.7}$
 $= 200$ ล้านบาท

กรณี การใช้จ่ายเพื่อการบริโภคหาได้จาก

$$dC = \frac{\partial C}{\partial G} \times dG$$

แทนค่าจะได้ $dC = \frac{0.3 \times 140}{0.7}$

$$= 60 \quad \text{ล้านบาท}$$

กรณีภาษีรวมหาได้จาก

$$dT = \frac{\partial T}{\partial G} \times dG$$

แทนค่าจะได้ $dC = \frac{0.4 \times 140}{0.7}$

$$= 80 \quad \text{ล้านบาท}$$

สรุป (1) จากแบบจำลองโครงสร้างระบบเศรษฐกิจที่กำหนดให้เมื่อรัฐบาล ใช้จ่ายจำนวน 960 ล้านบาท และการลงทุนภาคเอกชน = 75 ล้านบาท เมื่อระบบปรับเข้าสู่ดุลยภาพสามารถคาดคะเนได้ว่า

รายได้รวม = 1,800 ล้านบาท

การใช้จ่ายเพื่อการบริโภค = 765 ล้านบาท

ภาษีรวม = 670 ล้านบาท

(2) ตัวทวีรายได้เนื่องมาจากการใช้จ่ายของรัฐบาล = $\frac{1}{0.7}$

ตัวทวีการบริโภคเนื่องมาจากการใช้จ่ายของรัฐบาล = $\frac{3}{7}$

ตัวทวีภาษีเนื่องมาจากการใช้จ่ายของรัฐบาล = $\frac{4}{7}$

(3) เมื่อรัฐบาลใช้จ่ายเพิ่มขึ้นจำนวน 140 ล้านบาท จากการทำงานของตัวทวีในระบบเศรษฐกิจนี้ จะทำให้รายได้รวม เพิ่มขึ้น = 200 ล้านบาท
 การใช้จ่ายเพื่อการบริโภคเพิ่มขึ้น = 60 ล้านบาท
 และ ภาษีรวมสามารถเก็บเพิ่มขึ้นได้ = 80 ล้านบาท

1.3. ระบบเศรษฐกิจแบบปิดแต่มีภาครัฐบาลและภาคการเงินด้วย

ลักษณะของแบบจำลองทางเศรษฐกิจจะเหมือนกับกรณีที่ 2 แต่จะเพิ่มสมการเกี่ยวกับดุลยภาพของตลาดเงินเข้าไปด้วย ดังนั้น โครงสร้างแบบจำลอง โดยรวมอาจจะเป็นอย่างนี้

$$\begin{aligned}
 Y &= E \\
 E &= C + I + G \\
 C &= c_0 + c_y (Y - T) \\
 T &= t_y Y + t_0 \\
 I &= i_0 - i_r \\
 L &= M \\
 L &= l_0 + l_y Y - l_r
 \end{aligned}$$

โดยที่ Y, C, G, c_0, c_y, t_y และ t_0 มีความหมายคงเดิม

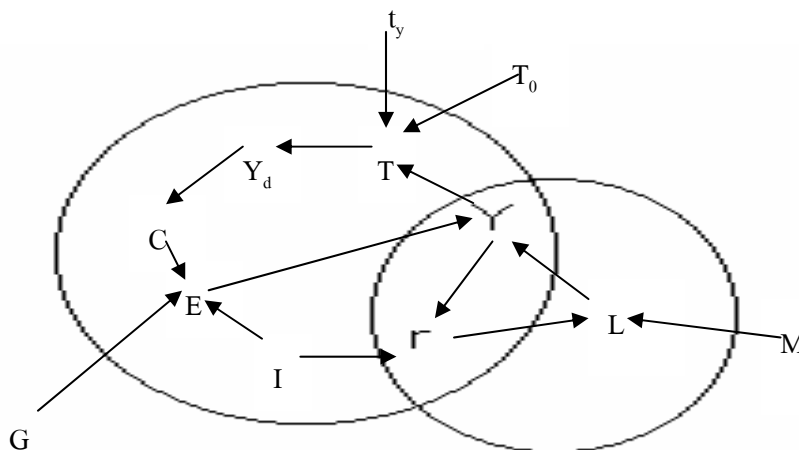
สำหรับ $r =$ อัตราดอกเบี้ย

$M =$ ปริมาณเงินหมุนในระบบ

$L =$ ความต้องการถือเงิน

และ i_0, i_r, l_0, l_y และ l_r คือค่าสัมประสิทธิ์

อธิบายความสัมพันธ์ของแบบจำลอง เศรษฐกิจข้างต้นนี้ด้วยแผนภาพจะสามารถอธิบายความเป็นเหตุเป็นผลของแบบจำลองได้มากขึ้นดังนี้

จากภาพอธิบายได้ว่า ขณะนี้มีความสัมพันธ์ของ 2 ตลาด วงกลมบนหมายถึง ตลาดผลผลิต วงกลมล่างหมายถึง ตลาดเงิน พิจารณาตลาดเงินก่อนให้ M คือปริมาณเงินที่ถูกกำหนดจากภายนอกแบบจำลอง จะไปกระทบความต้องการถือเงิน L ความต้องการถือเงินจะไปกระทบรายได้ รายได้จะไปกระทบอัตราดอกเบี้ย จะย้อนมากระทบปริมาณความต้องการถือเงิน และวนต่อไปจนถึงดุลยภาพ ขณะเดียวกันอัตราดอกเบี้ยจะไปมีอิทธิพลต่อการลงทุน ซึ่งขณะนี้เป็นตัวแปรภายใน การลงทุนมีผลต่อรายจ่ายรวม ซึ่งรายจ่ายรวมจะถูกกระทบจากการใช้จ่ายของรัฐบาล ซึ่งเป็นตัวแปรภายนอกด้วย รายจ่ายรวมจะไปกระทบรายได้รวม รายได้รวมจะไปมีผลการเก็บภาษีตามอัตราที่กำหนดจากภายนอกและเมื่อเก็บภาษีไปแล้วก็จะกลายเป็นรายได้สุทธิซึ่งจะไปมีผลต่อการใช้จ่ายเพื่อการบริโภค ซึ่งการใช้จ่ายเพื่อการบริโภคจะเป็นส่วนหนึ่งของการใช้จ่ายรวม และจะหมุนเวียนเช่นนี้จนเกิดดุลยภาพ

ตัวอย่าง พิจารณา แบบจำลองเศรษฐกิจปิดมีภาคผลผลิตและภาคการเงินในสมการโครงสร้างดังนี้

$$Y = C + I + G \quad (1)$$

$$C = 200 + 0.5(Y - T) \quad (2)$$

$$T = 0.4Y - 50 \quad (3)$$

$$I = 400 - 2,100r \quad (4)$$

$$L = M \quad (5)$$

$$160 + 0.2Y - 1000r = M \quad (6)$$

เมื่อกำหนดให้การใช้จ่ายของรัฐบาล เท่ากับ 285 ล้านบาท ขณะที่ปริมาณเงินในระบบ เท่ากับ 260 ล้านบาท จงพิจารณาว่าที่ดุลยภาพทั้งสองตลาด จะมีรายได้รวม การใช้จ่ายเพื่อการบริโภค การลงทุน และภาษีเป็นเท่าใด

วิธีทำ หาดุลยภาพของตลาดผลผลิตก่อน โดยทำการหาได้จากสมการที่ (1)-(4)

ดังนี้ ทำการแทนค่าจะได้

$$Y = 200 + 0.5(Y - 0.4Y + 50) + 400 - 2,100r + G$$

$$Y_{IS} = \frac{625 - 2,100r + G}{0.7} \quad (7)$$

และสมการที่ (6) คือดุลยภาพ ของตลาดการเงิน จัดรูปใหม่จะได้

$$Y_{LM} = \frac{M + 1,000r + 160}{0.2} \quad (8)$$

ที่ดุลยภาพทั้ง 2 ตลาด จะเกิดขึ้นเมื่อ $Y_{IS} = Y_{LM}$

นั่นคือ $\frac{625 + 2,100r + G}{0.7} = \frac{M + 1,000r - 160}{0.2}$

$$125 - 420r + 0.2G = 0.7M + 700r - 112$$

$$r = \frac{237 + 0.2G - 0.7M}{1,120} \quad (9)$$

แทนค่าลง (8) ได้ $0.2Y = \frac{M + (1,000)(237 + 0.2G - 0.7M) - 160}{1,120}$

$$224Y = 1,120M + 237,000 + 200G - 700M - 179,200$$

$$Y = \frac{420M + 200G + 57,800}{224} \quad (10)$$

แทนค่า $G = 285$ ล้านบาท และ $M = 260$ ล้านบาท ลงสมการที่ (9)

จะได้ $r = \frac{237 + (0.2)(285) - (0.7)(260)}{1,120}$

$$r = 0.1$$

หรือคิดเป็นอัตราดอกเบี้ยเท่ากับ 10%

และแทนสมการที่ (10)

จะได้ $Y = \frac{(420)(260) + (200)(285) + 57,800}{224}$

$$Y = 1,000 \quad \text{ล้านบาท}$$

แทนค่า $Y = 1000$ ล้านบาท ลง (3) จะได้

$$T = (0.4)(1,000) - 50$$

$$T = 350 \quad \text{ล้านบาท}$$

แทนค่า $r = 0.1$ ลง (4) จะได้

$$I = 400 - (2,100)(0.1)$$

$$I = 190 \quad \text{ล้านบาท}$$

แทนค่า $Y = 1000$ ล้านบาท และ $T = 350$ ล้านบาท ลง (2)

จะได้ $C = 200 + (0.5)(1,000 - 350)$

$$C = 525 \quad \text{ล้านบาท}$$

ตรวจสอบความถูกต้องแทนค่า C, I และ G ลงสมการที่ (1) ว่าได้ $Y = 1,000$ ล้านบาทหรือไม่

$$Y = 525 + 190 + 285$$

$$Y = 1,000 \quad \text{ล้านบาท พอดี}$$

สรุป ถ้ารัฐบาลใช้จ่ายจำนวน 285 ล้านบาท โดยมีปริมาณเงินหมุนเวียนเท่ากับ 260 ล้านบาท
แล้วจะทำให้มี

รายได้รวมเท่ากับ	1,000 ล้านบาท
มีการใช้จ่ายเพื่อการบริโภครวม เท่ากับ	525 ล้านบาท
มีการลงทุนรวมเท่ากับ	190 ล้านบาท
สามารถเก็บภาษีได้ ทั้งหมด	350 ล้านบาท
และมีอัตราดอกเบี้ย ในท้องตลาดเท่ากับ 10%	

2. แบบจำลองเพื่อการวางแผน (Planning Model หรือ Normative Models)

จากที่อธิบายมาแล้วว่าสามารถหาค่าตัวแปรตามได้อย่างไร นั่นคือจะสามารถใช้
แบบจำลองในการอธิบายว่าระบบเศรษฐกิจจะเป็นเช่นไร ถ้าใช้นโยบายต่าง ๆ ทั่วไปจะเรียกว่า
เศรษฐศาสตร์เพื่อการวางแผน

ขั้นตอนของเศรษฐศาสตร์เพื่อการวางแผน คือ

1. ศึกษาสถานภาพของระบบเศรษฐกิจ
2. กำหนดตัวแปรเป้าหมายที่ต้องการ
3. พิจารณาตัวแปรที่สามารถควบคุมได้ให้เป็นตัวแปรเครื่องมือ หรือตัวแปรนโยบาย
4. ทำการวิเคราะห์หรือคำนวณหาค่าตัวแปรเครื่องมือว่าควรจะเป็นเท่าใด
5. ใช้ค่าที่คำนวณได้จากขั้นตอนที่ 4 เป็นแนวนโยบายในการวางแผนต่อไป

ตัวอย่าง แบบจำลอง เศรษฐศาสตร์มหภาค มีสมการ โครงสร้างดังนี้

$$Y = C + I + G \quad (1)$$

$$C = 200 + 0.5(Y-T) \quad (2)$$

$$T = 0.4Y - 50 \quad (3)$$

สมมติว่ามีการลงทุน I จากภายนอก จำนวน 75 ล้านบาท ถ้ารัฐบาลมีเป้าหมายคือ ต้องการ
ให้มีรายได้ อยู่ระดับ 2,000 ล้านบาท ควรจะทำอย่างไร

วิธีทำ ก่อนอื่นต้องพิจารณาก่อนว่าเราสามารถที่จะควบคุมตัวแปรใดได้บ้าง ในกรณีนี้อาจจะเป็น
ตัวแปร G และ T สมมติว่าเราเลือกตัวแปร G เป็นตัวแปรเครื่องมือ หรือตัวแปรนโยบาย โดยดำเนิน
ตามขั้นตอนที่อธิบายมาแล้วด้วยการ

1. แทนค่า Y ที่ต้องการ = 2,000 ล้านบาท ลงสมการที่ (3)
จะได้ $T = (0.4)(2,000) - 50 = 750$ ล้านบาท
2. นำค่า T ที่ได้แทนลงสมการที่ (2) จะได้
 $C = 200 + 0.5(2,000 - 750) = 825$ ล้านบาท
3. ทำการหาค่า G โดยการนำค่า C ที่คำนวณได้แทนลงบนสมการที่ (1)
จะได้

$$G = Y - C - I$$

$$G = 2,000 - 825 - 75$$

$$G = 1,100 \quad \text{ล้านบาท}$$

นั่นคือ ถ้ารัฐบาลต้องการให้เกิดรายได้รวมจำนวน 2,000 ล้านบาท รัฐบาลจะต้องทำการวางแผนในการใช้จ่ายภาครัฐบาลจำนวน 1,100 ล้านบาท